PÕHITÕED

pindalatoetuste ja MAK loomatoetuste taotlemisel 2021

Taotluste vastuvõtt 2.–21. maini

Tartu
Tallinn

Hea klient!

See infovihik on teile abiks pindalatoetuste ja maaelu arengukava 2014–2020 (MAK) loomatoetuste taotlemisel. Täpsed toetuste saamise tingimused on sätestatud maaeluministri määrustes ning lahti kirjutatud juhendites „Abiks taotlejale“, mida leiab PRIA koduleheküljelt www.pria.ee.

Milliseid toetusi saab taotleda?

Otsetoetused:

- ühtne pindalatoetus (ÜPT) ning kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus ehk nn rohestamise toetus (ROH);
- noore põllumajandustootja toetus (NPT);
- puu- ja köögivilja kasvatamise otsetoetus (PKV);
- jätkata saab väikepõllumajandustootjate toetuse (VPT) kavas osalemisega.

MAK 2014–2020 toetused:

1. Keskkonna- ja kliimameede ehk põllumajanduslik keskkonnatoetus:
   - keskkonnasõbraliku majandamise toetus (KSM);
   - keskkonnasõbraliku köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimekasvatuse ning maasikakasvatuse toetus (KSK);
   - keskkonnasõbraliku puuvilja- ja marjakasvatuse toetus (KSA);
   - piirkondlik mullakaitse toetus (MULD);
   - piirkondlik veekaitse toetus (VESI);
   - kohalikku sorti taimede kasvatamise toetus (SORT);
   - ohustatud tõugu looma pidamise toetus (OTL);
   - poollooduslikku koosluse hooldamise toetus (PLK).
2. Mahepõllumajandusele ülemineku toetus ja mahepõllumajandusega jätkamise toetus (MAH).
3. Loomade heaolu toetus (LHT).
4. Natura 2000 alal asuva põllumajandusmaa kohta antav toetus (NAT).

OLULISEMAD MUUDATUSED VÕRRELDES 2020. AASTAGA

- 2020. aasta pindalatoetuste taotluste ja maksetaotluste andmete alusel vähenes Eesti riigi tasandil püsirohumaa suhtarv võrreldes 2015. aastal kehtestatud võrdlussuhtarvuga üle 5% (täpsemalt 5,93%). Sellest tulenevalt peavad põllumajandustootjad, kelle kasutuses on viimasel kahel aastal ülesharitud püsirohumaid ning kellele kohalduvad rohestamise nõuded, 2021. aastal püsirohumaa(d) tagasi rajama. Kui püsirohumaa antakse üle teisele põllumajandustootjale, läheb vastuvõtjale üle ka püsirohumaa säilitamise kohustus.
- Seoses püsirohumaa suhtarvu vähenemisega, kehtib 2021. aastal kõikidele põllumajandustootjatele, kes peavad täitma rohestamise nõudeid, täielik püsirohumaade üles harimise keeld ning ei ole lubatud ka püsirohumaade asendamine.
- Taotlejad, kelle kasutuses on maad, millele kehtib 2016. ja 2018. aasta lõpul määratud ning eelnevatel aastatel täitmata püsirohumaa tagasirajamise kohustus, peavad rajama püsirohumaa määratud ulatuses tagasi. 2017.-2021. aastal tagasirajatud püsirohumaa (TAR) kasutusotstarvet ei tohi muuta, sh püsirohumaa üleskündmise korral.
- Seoses 2020. aastal tehtud metsasuse erisuse rakendamise analüüsi tulemustega, lisatakse käesolevast aastast ühtse geograafilise piirkonna hulka täiendavalt neli kohaliku omavalitsuse üksust (KOV). Nendeks on Rapla, Raasiku ja Saku vald ning Paide linn. Teisisõnu, põllumajandustootjad, kelle majapidamised asuvad vähemalt 50% ulatuses metsasuse erisusega hõlmatud piirkonna hulka nimetatud KOVides, on vabastatud rohestamise ökoalade tava tingimuste täitmisest.
- 2021. aastal olemasolevaid MAK toetuste 5-aastaseid kohustusi pikendada ei saa. Olemasolevad kohustused kehtivad kohustuseperioodi lõpuni.
- 2021. aastal on võimalik taotleda 1-aastase kohustuseperioodiga KSM, MULD, VESI, KSA, SORT, OTL, PLK ja MAH toetust. Jätkuvalt saab taotleda ka 1-aastase kohustuseperioodiga NAT ja LHT toetust.
- Kehtivat 5-aastast KSM kohustust saab täielikult asendada MAH kohustusega. Kohustuse asendamisel peab taotleja võtma MAH toetuse 1-aastase kohustuse. KSM toetuse 5-aastast kohustust ei saa asendada MULD, VESI maa rohumaana hoidmise (VESIR) või KSA kohustusega.
- Kehtivat 5-aastast KSA kohustust ei saa asendada MAH kohustusega.
- Kehtivat 5-aastast MULD kohustust ei saa asendada VESIR kohustusega. Erandina on lubatud MULD kohustuse osaline või täielik asendamine PLK kohustusega. Kohustuse asendamisel peab taotleja võtma PLK toetuse 1-aastase kohustuse.
- Kehtivat 5-aastast MAH kohustust ei saa asendada VESIR kohustusega. Erandina on lubatud MAH kohustuse osaline või täielik asendamine PLK

kohustusega. Kohustuse asendamisel peab taotleja võtma PLK toetuse 1-aastase kohustuse.

- Kehtivat 5-aastast MAK pindalapõhist kohustust on lubatud suurendada üle määrustes sätestatud määra. KSA, MAH ja PLK kohustust saab suurendada rohkem kui 15%. KSM, MULD ja VESIR kohustust saab suurendada rohkem kui 20%. Kui taotleja suurendab kohustust üle määruses sätestatud määra, algab uus kohustus, mille kestus on 1 kalendriaasta.
- Kui 5-aastast kohustust suurendatakse eelmises punktis nimetatud protsendimääradest vähem, siis nimetatud toetuste puhul kohustuseperioodi kestus ei muutu.
- KSM toetuse 1-aastase kohustuse võtnud taotleja ei pea osalema KSM täienduskoolitusel.
- MAH toetuse 1-aastase kohustuse võtnud taotleja ei pea osalema mahepõllumajandusliku tootmise, töötlemise või turustamise täienduskoolitusel või õppepäeval.
- PLK toetuse 1-aastase kohustuse võtnud taotleja peab olema läbinud Keskkonnaameti korraldatud poollooduslikuu koosluse hooldamise koolituse hiljemalt taotluse esitamise aasta 1. oktoobriks.
- VESI toetuse 1-aastase kohustuse võtnud taotleja peab olema läbinud veekaitse koolituse hiljemalt taotluse esitamise aasta 1. detsembriks.
- KSM ja MAH toetuse puhul peab 1-aastase kohustuse võtnud taotleja korraldama mulla orgaanilise süsiniku sisalduse analüüsimise taotluse esitamise aasta 1. detsembriks võetud mullaproovidest. Kui KSM toetusõiguslikult maalt või MAH põllumaalt on mullaproov varem võetud ja selle kohta on väljastatud laboriprotokoll mulla orgaanilise süsiniku sisalduse kohta, siis peab taotleja järgmise mullaproovi võtmise ja laboratooriumisse saatmise korraldama eelmise mullaproovi võtmise aastale järgneva viienda aasta 1. detsembriks.
- KSM toetuse 1-aastase kohustuse puhul võib taotleja ellu viia ka põllulindude soodustamise lisategevust.
- 2021. aastal võetud KSM 1-aastase kohustuse puhul ei kohaldata sertifitseeritud seemne kasutamise nõuet sellise põllumajandusmaa suhtes, millel kasvatatakse 2020. aastal taliteravilja, mis on külvatud sertifitseerimata seemnega.
- KSM ja VESI maa talvise taimkatte all hoidmise 1-aastase kohustuse puhul tuleb talvise taimkatte nõuet täita taotluse esitamise aasta 1. novembrist kuni vähemalt 31. detsembrini.
- KSA toetuse 1-aastase kohustuse võtnud taotleja peab toetusõiguslikule maale paigaldama bioloogilist mitmekesisust toetavad elemendid, mida tuleb seal hoida taotluse esitamise aasta 15. juunist kuni 31. detsembrini. Toetusõigusliku maa iga põllu ühel küljel peab olema kaitsehekk hiljemalt taotluse esitamise aasta 15. juuniks. Kui taotlejal puudub olemasolev kaitsehekk, tuleb see rajada.
- MAH toetust antakse köögivilja ja maasika kasvatamise eest kokku maksimaalselt kuni **10 hektari** eest taotleja kohta ning ravim- ja maitsetaimede kasvatamise eest maksimaalselt kuni **4 hektari** eest taotleja kohta.

Millal taotleda?

Toetuste taotluste vastuvõtuperiood on 2.-21. maini. Hilinenud taotluste vastuvõtt toimub 22. maist 15. juunini. Seoses COVID-19 viiruse leviku laia ulatusega ei rakendata sel aastal erandkorras hilinenud perioodil esitatud taotluste puhul 1% vähendust iga hilinetud tööpäeva kohta. Kuni 15. juunini võib esitatud taotlusel põldude andmeid muuta, põlde lisada või põllu pindala suurendada. Pärast vastuvõtuperioodi, s.o pärast 15. juunit, esitatud taotlusi menetlusse ei võeta..

VPT kavaga liitunud taotleja, kes esitab taotluse ja taotleb otsetoetusi, jätkab kavas osalemist seni, kuni ta ei ole teinud taotlustele kavas osalemisest loobumise märget. VPT kavas osalemisest on võimalik loobuda kuni 15. juunini.

Kui olete otsustanud toetust taotleda

- Tutvuge palun PRIA kodulehekülje www.pria.ee kategooriate „Põllud ja metsandus“ ning „Loomad ja kalandus“ toetuste lehtedel asuvate infomaterjalidega. See on kindlasti vajalik, sest senine kogemus toetuste menetlemisel näitab, et nõuded ei ole taotlejatele alati selged. Mitmeaastaste kohustustega toetuste taotlemisel tuleb toetuse saamise tingimusi täita kogu kohustuseperioodi jooksul ja mõnel juhul sõltuvalt nõuete sisust ka kauem. Juhenditest „Abiks taotlejale“ leiate lisaks nõuete selgitustele täpsed juhised taotluse täitmise ja esitamise kohta.

- Palun ajakohastage oma põlluraamat ja täpsustage nende maa-alade pindalad, mille kohta kavatsete toetusi taotleda.

- Uutest maadest ja olemasolevate põllumassiivide ning säilitatavate maastikuelementide piiride muudatustest saab PRIAt teavitada e-PRIA teenuse *„Põllumassiivide muudatused“ (leitav e-PRIA —> Valdused —> Põllumassiivide muudatused)* kaudu. Põhjalikum selgitus põllumassiivi registriga seotud toimingute kohta on PRIA kodulehel. Kui teie kasutuses oleval maal on nõuetele vastavuse raames säilitatavaid maastikuelemente, mis pole veel arvatud põllumajandusmaa pindala hulka, saate sellest PRIAt sama teenuse kaudu teavitada. Säilitatavad maastikuelemendid on:
  - kraav, kiviaed, puude rida, hekk, põllusaar ja metsasiil;
  - looduskaitseseaduse § 4 lõike 1 alusel kaitse all olev looduse üksikobjekt — üksik puu, kivi (sh rahn või kivikülv) ja allikas;

- muinsuskaitseseaduse § 11 lõigetes 2, 3 ja 6 sätestatud kinnismälestis — matusepaik, muistne põld, lohukivi, kultusekoht, tee ja sild;
- pärandkultuuriobjektina kaardistatud mälestuskivi, pärimustega allikas, puu, kivisild, kivitruup, munakivitee ja karjatanum.

Esitage taotlus endale sobival ajal ja sobivas kohas!

Taotlusi saab esitada e-PRIA portaalis ööpäevaringselt alates 2. maist.

COVID-19 viiruse leviku ulatusest tulenevalt avatakse PRIA maakondlikud teenindusbürood klientidele 10. mail. Enne teenindusbüroosse tulemist palume tutvuda PRIA kodulehel avaldatud infoga ja kindlasti eelnevalt broneerida aeg taotluse esitamiseks kas meie kodulehe kaudu aadressil https://web.pria.ee/broneering või helistades teenindusbüroosse. Küsimuste korral palume helistada PRIA pindala- ja loomatoetuste infotelefonil 737 7679.

Tulles teenindusbüroosse palume kindlasti kaasa võtta oma ID-kaart koos PIN-koodidega. Meie klienditeenindajad aitavad teil vajadusel e-PRIAs taotlust esitada.

Kui soovite taotleda toetust põllumajandusmaa kohta, millel kasvatatakse kanepit, tuleb eraldi esitada külvatud kanepiseemne müügipakendi originaaletiketid ajavahemikul 2.-21. maini või hilinenult hiljemalt 15. juuniks.

Kui taotlete SORT toetust kohalike puuvilja- ja marjasortide kasvatamise eest, tuleb eraldi esitada viljapuude kasvatamise puhul taimepass, sõstraliste ja karusmarjaliste taimede puhul tarnija dokument. Kui soovite taotleda SORT toetust kohalikku sorti põllumajanduskultuuride kasvatamiseks, tuleb eraldi esitada külvatud kultuuri sertifitseeritud seemne müügipakendi originaaletikett.

Taotluse juurde kuuluvad originaaldokumendid tuleb esitada PRIA maakondlikku teenindusbüroosse või esitada PRIAle posti teel. Teenindusbüroos need tembeldatakse esitamise kuupäevaga, tehakse nendest koopia ja originaalid tagastatakse. Kui PRIA teenindusbürood on Covid-19 viiruse leviku tõttu suletud, tuleb originaaldokumendid esitada PRIAle posti teel. PRIA saadab originaaldokumendid postiga tagasi. Taotlejad, kes on juba eelneval aastal PRIAle esitanud taimede taimepassid või tarnija dokumendid varasemalt istutatud istikute kohta ja nende alusel on toetust makstud, ei pea neid uuesti esitama. Kui taimepass ei ole säilinud, esitab taotleja Eesti Aiandusliidu eksperdi arvamuse (originaaldokumendi)

selle kohta, millise sordiga on tegemist. Puukooli või tootmisaia omanikud saavad ise tellida Eesti Aiandusliidu puuviljanduskomisjonilt sordiehtsuse kohta eksperdi arvamuse.

Taotluse esitamine e-PRIAs

Pindalatoetuste taotlemiseks vajalikud teenused asuvad vanas e-PRIAs.

Vajalikud juhendid e-PRIA kasutamise kohta leiate PRIA kodulehelt Infokeskuse e-PRIA kasutamise juhendid kategooria alt ja e-PRIA portaalist vastava teenuse juurest.

Pindalatoetuste taotlemise kohta on kodulehe e-PRIA kasutamise juhendite leheküljel ka videojuhendid, mis juhatavad samm-sammult läbi kogu teenuse.

e-PRIA portaali sisenemiseks on teil vaja ID-kaarti või Mobiil-IDd. Siseneda on võimalik ka TARA (turvaline autentimine asutuste e-teenustesse) teenuse kaudu, kus lisavõimalusena saab sisse logida kasutades Smart-IDd. Euroopa Liidu kodanikel on lisaks võimalik e-PRIAsse sisse logida, kasutades nende päritoluriigi autentimisvahendeid.

e-PRIAsse sisenedes suunatakse teid pärast kasutustingimustega nõustumist kontrollima kliendi andmeid. Kui Te ei ole veel PRIA klient või kliendiandmeid on vaja muuta, saate seda teha avanenud vaates. Volituste andmine kõigi e-PRIA teenuste kasutamiseks toimub teenuses *„Esindusõigused ja volitused"*.
Erakorralisest seisukorrast tingituna, saab erandina (juhul kui ei ole võimalik volitusi anda PRIA iseteeninduskeskkonnas, digitaalselt allkirjastatult või paberil) volitusi pindalatoetuste taotluste esitamiseks anda ka telefoni teel. Selleks palume helistada registrite osakonna infotelefonile.
Enne vanasse e-PRIAsse liikumist tuleb teha esindatava valik ning seejärel valida ülemiselt siniselt menüürealt *„Vana e-PRIA"*. Pindalatoetuste taotluse ja maksetaotluse leiate pärast vanasse e-PRIA portaali sisenemist menüüst *„Teenused"* pindalatoetuste alalõigust. Taotluse esitamisel on kohustustega seotud toetusliikide juures personaalselt teile mõeldud lisainfo, samuti toimuvad enne taotluse esitamist eelkontrollid, mis annavad märku võimalikest vigadest teie taotlusel. Enne taotluse esitamist kuvatakse teile koondinfo, kus näidatakse andmed taotletavate toetuste, põldude arvu ja hektarite kohta. Lisaks on koondinfos näha, millised teated taotluse esitamisel kuvati ja millised vormid tuleb lisaks esitada.

Teenuses *„Minu põllud"* saate joonistada põldude piirid ja salvestada põldudega seotud andmed. Kui muudate pärast taotluse esitamist põldude andmeid teenuses *"Minu põllud"* ning esitate taotluse muudatusavalduse, siis kajastuvad muudetud andmed ka muudatusavaldusel. PLK alasid saab teenuses *„Minu niidud"* joonistada ja Keskkonnaametile kooskõlastamiseks esitada alates 2. maist.
NB! Ainult põldude ja/või PLK alade joonistamisest toetuse taotlemiseks ei piisa. Taotluste vastuvõtuperioodil tuleb need lisada taotlusvormile ja seejärel esitada taotlus.

Lisaks pindalatoetuste taotlusele saate e-PRIAs esitada ka toetusega seotud taotlusvorme ja toetuste taotlemiseks vajalikke muid andmeid/dokumente.

Kui jääte e-PRIA kasutamisel hätta, küsige abi pindala- ja loomatoetuste infotelefonil 737 7679 või e-posti aadressil info@pria.ee.

Kui vajate taotluse täitmise ja esitamise juures Maaelu Edendamise SA konsulendi abi, siis leiate kontaktid nõuandeteenistuse kodulehelt https://www.pikk.ee/kontakt/.

Kuidas toimida toetusõiguste pärimise puhul?

Toetusõiguste omandamiseks pärimise teel tuleb esitada PRIAle avaldus või soovituslik vorm PT52 (toetusõiguste üleandmise-ülevõtmise teade, mille leiate PRIA kodulehe Infokeskuse Toetusõigused lehelt) ja pärimisõiguse tunnistuse koopia.

Toetuste taotlemine põllumajandusliku majapidamise/ettevõtte ülevõtmisel

Kui pärast toetuse taotluse esitamist läheb kogu põllumajanduslik majapidamine/ettevõte ühelt omanikult üle teisele, on selle üle võtnud isikul võimalik 22. maist kuni 1. septembrini PRIAt sellest teavitada. Selleks tuleb taotlejal esitada soovituslik vorm „Teave põllumajandusliku majapidamise/põllumajandusettevõtte üleandmise-ülevõtmise kohta ja taotlus ülevõtjale toetuse maksmiseks“.
Ülevõtmise puhul antakse kõik üleandja toetuse taotlemisega kaasnevad õigused ja kohustused (sh püsirohumaa säilitamise kohustus) ülevõtjale.

Järgige tähtaegu!

Pärast vastuvõtuperioodi ehk 15. juunit esitatud taotlusi menetlusse ei võeta. Taotluses esinevate puuduste kõrvaldamiseks saab muudatusi teha 15. juunini või kuni PRIA saadetud esialgse kontrolli teatises, järelepärimises või e-PRIAs antud teates toodud tähtajani. Taotluses esinevate puuduste tähtaegselt kõrvaldamata jätmisel jätab PRIA taotluse või muudatuse asjakohase toetuse osas läbi vaatamata. Toetusnõuetega seotud muudatuste tähtaegselt tegemata jätmisel rakendab PRIA õigusaktides sätestatud vähendamisi ja väljaarvamisi.

LÜHIDALT NÕUETEST

Nõuetele vastavus

Nõuetele vastavuse süsteem koosneb maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuetest (HPK) ja kohustuslikest majandamisnõuetest (KM). Nõudeid peavad järgima pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlejad kogu kalendriaasta jooksul. Nõuded on seotud toetusesaaja põllumajandusliku tegevuse ja kogu põllumajandusliku majapidamise maaga. Nõuetele vastavuse süsteemi nõuded ei kohaldu ainult VPT kavas osalejatele.

Nõuetele vastavuse süsteemi mistahes nõude rikkumise korral vähendatakse kõikide taotletud MAK ja otsetoetuste pindala- ja loomatoetuste summasid.

Põhjalikum info nõuetele vastavuse süsteemi kohta on PRIA kodulehel Infokeskuses Info- ja abimaterjalide Nõuetele vastavuse lehel.

OTSETOETUSED

Otsetoetuste saamise üldised nõuded

Toetust saavad taotleda füüsilised isikud, juriidilised isikud ning juriidilise isiku staatuseta isikute ühendused.

- Toetuse taotleja peab vastama aktiivse tootja nõuetele. Aktiivseks põllumajandustootjaks loetakse taotleja, kes tegeleb põllumajandusliku tegevusega, milleks on põllumajandustoodete kasvatamine või tootmine, sh saagikoristus, lüpsikarja pidamine, põllumajandusloomade aretamine ja pidamine või põllumajandusmaa hoidmine karjatamiseks või harimiseks sobilikus seisukorras ilma tavapärasest erinevaid põllumajandusmeetodeid või -masinaid vajava ettevalmistuseta.
- Toetust saab taotleda vähemalt 1 ha toetusõigusliku põllumajandusmaa kohta. Toetusõiguslikud on põllud, mis asuvad põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse kantud põllumassiividel, nende pindala on vähemalt 0,30 ha ning seal ei kasva rohkem kui 50 puud/põõsast hektari kohta. Toetusõigusliku pindala hulka ei loeta põllumassiivi sees paiknevaid üle 0,01 ha suuruseid maa-alasid, kus põllumajandustootmine ei ole võimalik. Maastikuelemendid, mis kuuluvad HPK nõuete alla, arvestatakse toetusõigusliku põllumajandusmaa hulka.
- Toetust saab taotleda hariliku kanepi kasvatamisel sortidele, mis on olemas ühtses Euroopa Liidu põllukultuuride sordilehes ja mille tetrahüdrokannabinooli (THC) sisaldus on kuni 0,2%.

- Taotleja võib kasvatada lühikese raieringiga paju (*Salix*) põllumajandusmaal, mille mulla keskmine boniteet on kuni 35 hindepunkti. Taotlusaluses pajuistandikus peab tegema raiet hiljemalt igal viiendal aastal pärast istandiku rajamist või eelmist raiet. Kui raiet pole tehtud, nõutakse eelnevatel aastatel makstud toetused tagasi.
- Laada, näituse, spordivõistluse, põllumajandusloomade oksjoni või meelelahutusürituse korraldamiseks, telkimiseks, talispordialade harrastamiseks või väljaspool taimekasvatusperioodi metsamaterjali ajutiseks ladustamiseks kasutatav põllumajandusmaa on toetusõiguslik, kui selline tegevus ei kahjusta põllumajanduskultuuri kasvatamist, rohukamarat või mullapinda ning seda maad saab pärast neid tegevusi võtta kasutusele põllumajanduslikuks tegevuseks ilma lisakuludeta. Põllumajandusliku tegevusena käsitletakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse 1307/2013 artikli 4 punkti c kohaselt põllumajanduslikku tootmist või põllumajandusmaa hooldamist.
- Põllumajandusmaa (sh kaitstaval loodusobjektil asuva põllumajandusmaa) hooldamisena käsitletakse rohumaa või sööti jäetud maa niitmist või muul viisil hooldamist vähemalt ühel korral enne 20. augustit. Niidetud rohi peab olema kokku kogutud samaks tähtajaks.
- Põllumajanduslikuks tootmistegevuseks kasutatava rohumaa või sööti jäetud maa kasutamine tootmiseks peab üldjuhul olema visuaalselt tuvastatav 1. septembri seisuga. KSM mesilaste korjealade rajamise lisategevuse rohumaal peab põllumajanduslik tegevus olema visuaalselt tuvastatav hiljemalt 15. septembril.
- Põllumajanduslik tootmine peab toimuma kasutades kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid ja loomakasvatuse tehnoloogiaid. Põllumajandusmaal kasvatatav põllumajanduskultuur peab olema külvatud, maha pandud või istutatud hiljemalt 15. juunil või peab põllumajandusmaad hoidma sama kuupäeva seisuga kesas.
- Püsirohumaad on lubatud hekseldada alates 5. juulist.
- Kui viljapuude ja marjapõõsaste kasvatamisel ei toimu põllumajanduslikku tootmist, siis peavad rohttaimedega kaetud reavahed ja võraalused olema niidetud või muul viisil hooldatud sarnaselt rohumaale samadeks tähtpäevadeks.
- Nii põllumajanduslik tootmine kui ka põllumajandusmaa hooldamine peab toimuma nii, et oleks välistatud ebasoovitava taimestiku ulatuslik levik ning seda maad peab olema võimalik kasutada järgmisel kasvuperioodil põllumajanduslikuks tegevuseks ilma lisakuludeta.
- Põllumajandusmaa hooldamise nõudeid ja tähtaegu ei kohaldata rohumaal selle rajamise aastal, haljasväetisena kasutatava lühiajalise rohumaa sissekünni aastal ning heinaseemne ja heintaimede energiakultuurina kasvatamise korral.

Ühtne pindalatoetus (ÜPT) ning kliimat ja keskkonda säästvate põllumajandustavade toetus (ROH)

Taotleja peab täitma nõuetele vastavuse süsteemi nõudeid, otsetoetuste saamise üldiseid nõudeid ja ÜPT ning ROH toetuse saamise nõudeid(põllumajanduskultuuride mitmekesistamise tava, püsirohumaa säilitamise tava, ökoalade tava).

- Taotleja peab täitma põllumajanduskultuuride mitmekesistamise nõudeid:

  Kui taotleja põllumaa suurus on 10-30 ha, peab ta kasvatama vähemalt kahte põllumajanduskultuuri, peamist kultuuri ei tohi olla rohkem kui 75%. Kui põllumaa suurus on üle 30 ha, peab ta kasvatama vähemalt kolme põllumajanduskultuuri, peamist kultuuri ei tohi olla rohkem kui 75% ja kahte peamist kultuuri ei tohi olla kokku rohkem kui 95%.

- Taotleja peab täitma püsirohumaa säilitamise nõudeid:

  Ta peab säilitama oma eelmisel aastal taotlusele märgitud püsirohumaa pindala (lubatud on ka pindala suurendada). Taotlejad, kelle kasutuses on püsirohumaa tagasirajamise kohustuse arvutamise aluseks olnud maad, kuid kes ei ole 2017.-2020. aastal püsirohumaad tagasi rajanud, peavad 2021. a püsirohumaad tagasi rajama tagasirajamata hektarite ulatuses. Tagasirajatud püsirohumaa (TAR) kasutusotstarvet ei tohi muuta. Püsirohumaade, mis asuvad Natura 2000 võrgustiku alal ning mille muld on 100% ulatuses turvasmuld (keskkonnatundlik püsirohumaa), kasutusotstarvet ei tohi muuta ega seda maad üles künda.

- Taotleja peab täitma ökoalade nõudeid:

  Kui tema kasutuses olev põllumaa on suurem kui 15 ha, tuleb sellest vähemalt 5% aktiivsest kasutusest kõrvale jätta. Võimalus on jätta maa kesaks, arvestada ökoala hulka HPK raames säilitatavad maastikuelemendid, kasvatada lühikese raieringiga madalmetsa paju ja/või kasvatada lämmastikku siduvaid põllumajanduskultuure puhaskultuurina või segus teiste kultuuridega vastavalt kehtestatud loetelule ja tingimusel, et lämmastikku siduvate põllumajanduskultuuride osakaal taimikus on üle 50%. Ökoalade näitamiseks peab taotleja lisama märke ökoalade loetelu vormile kuvatud ökoalana määratletud maastikuelemendi või maaharimispraktika rea lõppu.

Noore põllumajandustootja toetus (NPT)

Taotleja peab täitma nõuetele vastavuse süsteemi nõudeid, otsetoetuste saamise üldiseid nõudeid ning ÜPT saamise nõudeid. Toetust makstakse kuni 39 ÜPT toetusõigusliku hektari eest. Esimesel ÜPT toetuse taotluse esitamise aastal peab noor põllumajandustootja olema kuni 40-aastane. Taotleja peab olema põllumajandusliku tegevusega alustanud esmakordselt. Toetust makstakse maksimaalselt 5 aastat alates esimesest NPT taotluse esitamisest ja tingimusel, et esimene NPT taotlus (mille põhjal määrati taotlejale NPT toetust) on esitatud viie aasta jooksul alates põllumajandusega alustamisest.

Puu- ja köögivilja kasvatamise otsetoetus (PKV)

Taotleja peab täitma nõuetele vastavuse süsteemi nõudeid ja otsetoetuste saamise üldiseid nõudeid. Toetust makstakse PKV toetusõiguslike hektarite alusel, kui PKV toetusõiguslike kultuuride kasvupind on vähemalt 1 hektar. Toetusõiguslikud kultuurid on kehtestatud puu- ja köögivilja kasvatamise otsetoetuse määruse lisas.

Väikepõllumajandustootja toetus (VPT)

Toetust saavad taotlejad, kes liitusid 2015. aastal VPT kavaga. Toetuse saamise eelduseks on vähemalt ühe otsetoetuse taotlemine ja selle nõuete täitmine. Kavaga liitunud taotlejale makstav toetus hõlmab kõikide taotletud otsetoetuste summat kokku ja maksimaalne väljamakstav summa saab olla kuni 1250 eurot aastas. VPT kavas jätkavale taotlejale ei kohaldu ROH toetuse nõuded ja nõuetele vastavuse süsteemi nõuded.

MAAELU ARENGUKAVA 2014–2020 TOETUSED

MAK pindala- ja loomatoetuste saamise täpsed nõuded on vastavate meetmete määrustes ja juhendites „Abiks taotlejale“. Allpool on toetuste peamised tingimused ja nõuded.

PÕLLUMAJANDUSLIK KESKKONNATOETUS

1. Keskkonnasõbraliku majandamise toetus (KSM)

1.1. Põhitegevus

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik.
- 2021. aastal saab toetust taotleda kehtiva 5-aastase kohustuse jätkamiseks. Taotlejad, kellel puudub kehtiv 5-aastane kohustus, saavad võtta 1-aastase kohustuse.
- **2021. aastal on KSM 5-aastase kohustuse suurendamine lubatud.** Kui taotleja suurendab kohustust kuni 20% esimese kohustuseaasta kohustusealuse maa pindalast, siis kohustuseperioodi pikkus ei muutu. Kui kohustust suurendatakse üle 20%, algab uus kohustus, mille kestus on 1 kalendriaasta.
- Taotleja peab kasvatama igal kalendriaastal põllumaal vähemalt kolme erinevat põllumajanduskultuuri, millest vähemalt üks peab olema teravili, kaunvili, rühvelkultuur, õli- või kiukultuur, muu tehniline kultuur, ravim- või maitsetaim, köögivili või maasikas.
- Minimaalne toetusõiguslik pind on vähemalt 1 ha suurune põllumaa, s.h kuni 4-aastane rohumaa.
- Viljavahelduse tagamiseks ei ole samal maal lubatud kasvatada teravilja kauem kui 3 järjestikusel aastal ja sama liiki põllukultuuri või köögivilja kauem kui 2 järjestikusel aastal. Ristõielisi põllumajanduskultuure ei või samal maal uuesti kasvatada enne 3 aasta möödumist.
- Vähemalt 15% toetusõiguslikul maal peab kasvatama liblikõielisi põllumajanduskultuure.
- Vähemalt 15% teraviljade (v.a mais ja tatar) sügisesel ja kevadisel külvipinnal kokku peab kasutama sertifitseeritud teraviljaseemet. 2021. aastal võetud 1-aastase kohustuse puhul ei arvestata teraviljade külvipinna hulka 2020. aastal sertifitseerimata seemnega külvatud taliteravilja pinda.
- Glüfosaati on keelatud kasutada põllukultuuridel ja köögiviljadel taimede tärkamisest, istutamisest või mahapanemisest kuni saagi koristamiseni, samuti haljaskesal ja haljasväetiseks kasvatatavatel taimedel ja põldudel, mille kohta taotletakse toetust mesilaste korjealade rajamise lisategevuse eest.
- Vähemalt 30% toetusõiguslikust maast peab olema 1. novembrist kuni 31. märtsini põllumajanduskultuurist koosneva talvise taimkatte all. 1-aastase kohustuse puhul peab maad talvise taimkatte all hoidma taotluse esitamise aasta 1. novembrist kuni 31. detsembrini.
- Üle 20 ha suuruse toetusõigusliku maa ja sellega piirneva sõidukite liiklemiseks avalikult kasutatava tee vahele tuleb rajada või jätta 2—5 meetri laiune mitmeliigiline rohumaariba või muu maastiku joonelement.

- Taotleja peab korraldama mullaproovide võtmise ja analüüsimise. 1-aastase kohustuse võtnud taotleja peab korraldama mulla orgaanilise süsiniku sisalduse analüüsimise taotluse esitamise aasta 1. detsembriks võetud mullaproovidest. Kui KSM toetusõiguslikult maalt on mullaproov varem võetud ja selle kohta on väljastatud laboriprotokoll mulla orgaanilise süsiniku sisalduse kohta, siis peab taotleja järgmise mullaproovi võtmise ja laboratooriumisse saatmise korraldama eelmise mullaproovi võtmise aastale järgneva viienda aasta 1. detsembriks.
- Taotleja peab koostama viljavaheldus- ja väetamisplaani.
- Taotleja peab osalema keskkonnasõbraliku majandamise alg- ja täienduskoolitusel, välja arvatud 1-aastase kohustuse võtnud taotleja, kes ei pea osalema KSM täienduskoolitusel.
- Kui taotleja, kellel puudus kehtiv KSM kohustus võtab kohustuse üle pärast kolmandat kohustuseaastat, ei nõuta algkoolitusel osalemist. KSM täienduskoolitusel osalemist ei nõuta, kui kohustus võetakse üle pärast neljandat kohustuseaastat.

1.2. Täiendav veekaitse lisategevus

- Taotlejal peab olema KSM põhitegevuse kohustus.
- 1-aastase kohustusega lisategevus.
- Vähemalt 50% kogu KSM toetusõiguslikust maast peab olema 1. novembrist kuni 31. märtsini põllumajanduskultuurist koosneva talvise taimkatte all. Kui taotlejal on võetud 1-aastane KSM kohustus, tuleb maad talvise taimkatte all hoida taotluse esitamise aasta 1. novembrist kuni 31. detsembrini.

1.3. Mesilaste korjealade rajamise lisategevus

- Taotlejal peab olema KSM põhitegevuse kohustus.
- 1-aastase kohustusega lisategevus.
- Taotlejal peab olema vähemalt 10 mesilasperet või kokkulepe mesinikuga, kellel on vähemalt 10 mesilasperet. Iga 0,5 ha korjetaimedega rajatud toetusõigusliku maa kohta peab olema vähemalt 1 mesilaspere.
- Mesilaspered peavad olema registreeritud põllumajandusloomade registris taotlemise aasta 1. mai seisuga.
- Kuni 15. augustini tuleb kasvatada mesilasperedest kuni 200 meetri kaugusel puhaskultuurina vähemalt kolme KSM määruse lisas nimetatud taimeliiki, neist väikseima liigi kogupind ei tohi olla alla 20% kolmest peamisest korjetaime liigi kogupinnast.
- Toetuse taotlemiseks tuleb PRIAle esitada lisaks mesilasperede andmed.

1.4. Põllulindude soodustamise lisategevus

- KSM põhitegevuse kohustuse olemasolul elluviidav lisategevus.
- Püsirohumaa ja MULD toetuse aluse põllumaa võib jätta üle aasta niitmata, hekseldamata või muul viisil hooldamata ulatuses, mis on väiksem või võrdne kohustuseaasta KSM toetusõigusliku maa pindalaga.

2. Piirkondlik mullakaitse toetus (MULD)

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik.
- 2021. aastal saab toetust taotleda kehtiva 5-aastase kohustuse jätkamiseks. Taotlejad, kellel puudub kehtiv 5-aastane kohustus, saavad võtta 1-aastase kohustuse. NB! 1-aastase kohustuse võtmisel peab taotleja taotlema lisaks ka KSM toetust.
- Taotlejal on kohustus hoida maa kohustuseperioodi jooksul rohumaana.
- Kui taotleja suurendab kehtivat 5-aastast kohustust kuni 20% esimese kohustuseaasta kohustusealuse maa pindalast, siis kohustuseperioodi pikkus ei muutu. Kui kohustust suurendatakse üle 20%, algab uus kohustus, mille kestus on 1 kalendriaasta. NB! Kohustuse suurendamisel üle 20% peab taotleja arvestama, et toetuse saamiseks peab ta lisaks taotlema ka KSM toetust.
- Toetust antakse rohumaa (v.a keskkonnatundliku püsirohumaa) ja viljapuu- või marjaaia kohta, mille põhimullaks on vähemalt 90% ulatuses turvasmullad või 90% ulatuses erodeeritud mullad. NB! Kui toetust taotletakse lühiajalisele rohumaale, siis sellise maa püsirohumaaks muutumise arvutamisel ei arvestata nende aastatega, kui põllule taotletakse MULD toetust, st rohumaa vanuse arvestus peatub.
- Rohukamarat on lubatud uuendada ainult otsekülvi teel. Turvasmuldadel on rohumaa uuendamine lubatud üks kord kohustuseperioodi jooksul enne uue rohumaa rajamist samal aastal randaalimise ja freesimise teel. Rohumaa kündmine ei ole lubatud.
- Taotleja peab kogu majapidamise põllumajandusmaal täitma püsirohumaa säilitamisega seotud nõudeid.

3. Piirkondlik veekaitse toetus (VESI)

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik.
- Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku ala (NTA) põllumajandusmaal rakendatakse kahte tegevust:
  1) maa hoidmine kohustuseperioodi jooksul rohumaana;
  2) 60% KSM toetusõiguslikust maast talvise taimkatte all hoidmine.
- 2021. aastal saab toetust taotleda kehtiva 5-aastase kohustuse jätkamiseks. Taotlejad, kellel puudub kehtiv 5-aastane kohustus, saavad võtta 1-aastase kohustuse. NB! 1-aastase kohustuse võtmisel peab taotleja taotlema lisaks ka KSM toetust.
- Toetust maa rohumaana hoidmise eest võib taotleda:
- põllu kohta, mis asub vähemalt 50% ulatuses NTAl asuval kaitsmata põhjaveega alal või olulisel allika- ja karstialal;
- NTAl asuva põllu kohta, millel asub allikas või karstilehter.
- Taotlemisel on abiks e-PRIA kaardirakenduses olevad kaardikihid („Nitraaditundlik“, „NTA kaitsmata põhjaveega ala“, „Olulised allika- ja karstialad“, „Allikad ja karstilehtrid“).

- Mullaharimistöid tehes ei tohi maad künda, kultiveerida, koorida, äestada, randaalida ega freesida. Rohukamarat võib uuendada üksnes otsekülvi ja pealekülvi teel.
- Taotleja peab kogu majapidamise põllumajandusmaal täitma püsirohumaa säilitamisega seotud nõudeid.
- Kui taotleja suurendab kehtivat maa rohumaana hoidmise 5-aastast kohustust kuni 20% esimese kohustuseaasta kohustusealuse maa pindalast, siis kohustuseperioodi pikkus ei muutu. Kui kohustust suurendatakse üle 20%, algab uus kohustus, mille kestus on 1 kalendriaasta. NB! Kohustuse suurendamisel üle 20% peab taotleja arvestama, et toetuse saamiseks peab ta lisaks taotlema ka KSM toetust.
- Toetust maa talvise taimkatte all hoidmise eest võib taotleda üksnes NTAI asuva KSM toetusõigusliku maa kohta (v.a mustkesa ja sööt).
- 1-aastase kohustuse võtmisel peab taotleja läbima taotluse esitamise aasta 1. detsembriks veekaitsekoolituse.

4. Keskkonnasõbraliku aianduse toetus

4.1. Keskkonnasõbraliku puuvilja- ja marjakasvatuse toetus (KSA)

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik.
- 2021. aastal saab toetust taotleda kehtiva 5-aastase kohustuse jätkamiseks. Taotlejad, kellel puudub kehtiv 5-aastane kohustus, saavad võtta 1-aastase kohustuse.
- Kui taotleja suurendab kehtivat 5-aastast kohustust kuni 15% esimese kohustuseaasta kohustusealuse maa pindalast, siis kohustusperioodi pikkus ei muutu. Kui kohustust suurendatakse üle 15%, algab uus kohustus, mille kestus on 1 kalendriaasta.
- Minimaalne toetusõiguslik pind on 0,30 ha.
- Toetusõiguslikus puuviljaaias peab kasutama feromoonpüüniseid.
- Toetusõiguslikule maale tuleb paigaldada bioloogilist mitmekesisust suurendavaid elemente (lindude pesakastid, röövlindude istumiskohad, putukapesad või mesitarud). Nõuet peab täitma 5-aastase kohustuse puhul teise kohustuseaasta 1. maist kuni kohustuseperioodi lõpuni ja 1-aastase kohustuse puhul taotluse esitamise aasta 15. juunist kuni 31. detsembrini.
- Toetusõiguslikul maal peab viljapuude ja marjapõõsaste reavahed hoidma vähemalt 2/3 ulatuses rohukamaras.
- Toetusõigusliku maa iga põllu ühel küljel peab 5-aastase kohustuse puhul hiljemalt teise kohustuseaasta 1. mai seisuga ja 1-aastase kohustuse puhul taotluse esitamise aasta 15. juuni seisuga olema nõuetekohane kaitsehekk. Kui taotlejal puudub olemasolev kaitsehekk, tuleb see rajada.
- Taotleja peab läbima keskkonnasõbraliku aianduse koolituse.
- Taotleja peab korraldama mullaproovide võtmise ja analüüsimise.

4.2 Keskkonnasõbraliku köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimekasvatuse ning maasikakasvatuse toetus (KSK)

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik, kellel peab taotlemise aastal olema kehtiv KSM toetuse kohustus.
- Tegemist on 1-aastase toetusega.
- Minimaalne toetusõiguslik pind on 0,30 ha.
- Toetust makstakse kuni kümne hektari ravim- ja maitsetaimede kasvatamise eest.
- Köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimekasvatuse puhul on toetusõiguslikul maal keelatud kasutada glüfosaati.
- Köögivilja-, ravimtaime- ja maitsetaimekasvatuse puhul peab teenindusalad hoidma rohukamaras.
- Maasikakasvatuse puhul on nõutud multši kasutamine ridade peal ja reavahed peavad olema kas multšiga kaetud või rohukamaras.
- Taotleja peab läbima keskkonnasõbraliku aianduse koolituse.
- Taotleja peab korraldama mullaproovide võtmise ja analüüsimise.

5. Kohalikku sorti taimede kasvatamise toetus (SORT)

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik.
- 2021. aastal saab toetust taotleda kehtiva 5-aastase kohustuse jätkamiseks. Taotlejad, kellel puudub kehtiv 5-aastane kohustus, saavad võtta 1-aastase kohustuse.
- Põllukultuuridest on toetusõiguslikud talirukkisort „Sangaste“, kartulisort „Ando“, põldhernesort „Mehis“, põldoasort „Jõgeva“ ja valge ristiku sort „Jõgeva 4“. Lubatud on kasutada üksnes sertifitseeritud seemet.
- Igal toetusõiguslikul põllukultuuril on erinev minimaalne külvinorm ja minimaalne toetusõiguslik pind.
- Viljapuude ja marjapõõsaste kasvatamisel makstakse toetust istikute kohta ja kasvatama peab vähemalt 10 erinevat sorti viljapuid, kokku vähemalt 20 tükki (ühel pookealusel üks sort) või vähemalt 5 erinevat sorti marjapõõsaid, kokku vähemalt 10 tükki. Liikide ja sortide nimekiri on määruse lisas. Istikud peavad olema pärit taimetervise registrisse kantud isikult.
- Viljapuudele ja marjapõõsastele toetuse taotlemisel tuleb esitada kohalike sortide loetelu (e-PRIAs vorm MT64).
- Taotleja peab esitama nõuetekohase sordi ehtsust tõendava dokumendi PRIAle hiljemalt 15. juuniks.
- Viljapuude ja marjapõõsaste reavahed peavad olema vähemalt 2/3 ulatuses rohukamaras ja niidetud või karjatatud.
- Põllukultuure tuleb kasvatada vähemalt õitsemisfaasini.

6. Ohustatud tõugu looma pidamise toetus (OTL)

- 2021. aastal saab toetust taotleda kehtiva 5-aastase kohustuse jätkamiseks. Taotlejad, kellel puudub kehtiv 5-aastane kohustus, saavad võtta 1-aastase kohustuse.
- Taotleja peab igal kohustuseaastal pidama vähemalt ühte toetusõiguslikku eesti hobust, eesti raskeveohobust, tori universaalsuuna või vana-tori suuna hobust, eesti maatõugu veist, kihnu maalammast või vähemalt 350 eesti vutti.
- Iga tõu kohta algab eraldi kohustus.
- Lisatoetust võib taotleda eesti maatõugu lehma eest, kes osaleb jõudluskontrollis või on eelmisel aastal andnud tõendatud päritoluga puhtatõulise järglase; või tõuraamatusse kantud eesti maatõugu pulli pidamise eest.
- Toetuse taotlemiseks tuleb esitada loomade andmed (e-PRIAs vorm MT60B).

7. Poollooduslikku koosluse hooldamise toetus (PLK)

- 2021. aastal saab toetust taotleda kehtiva 5-aastase kohustuse jätkamiseks. Taotlejad, kellel puudub kehtiv 5-aastane kohustus, saavad võtta 1-aastase kohustuse.
- Enne taotluse esitamist PRIAle, tuleb esitada e-PRIA kaudu Keskkonnaametile (KeA) andmed hooldatavatest poollooduslikest kooslustest, millele KeA annab nõusoleku hooldamistingimuste kohta. KeA ei anna hooldamistingimuste kohta nõusolekut, kui ala, millele toetust taotletakse, ei vasta PLK määruse §-s 5 sätestatud nõuetele. KeA annab aladele kooskõlastusi alates 2. maist.
- Kui taotleja suurendab kehtivat 5-aastast kohustust kuni 15% esimese kohustuseaasta kohustusealuse maa pindalast selle maa arvelt, mille kohta ei ole seni kohustust võetud, siis kohustuseperioodi pikkus ei muutu. Kui taotleja suurendab kohustust üle 15%, algab uus kohustus, mille kestus on 1 kalendriaasta.
- Toetust võib taotleda poollooduslikku koosluse kohta, mis asub looduskaitseseaduse § 4 lõike 1 punktides 1, 2, 4 ja 5 nimetatud kaitstaval loodusobjektil ning on niitmise või karjatamise teel hooldatav.
- Toetusõiguslik on vähemalt 0,10 ha suurune poollooduslikku koosluse ala.
- Ala tohib niita alates kuupäevast, mis on sätestatud kaitse-eeskirjas, kaitsekorralduskavas ja/või liigi kaitse ja ohjamise tegevuskavas või KeA määratud tähtpäevast alates. Kui neis dokumentides ei ole kuupäeva sätestatud, on niitmine lubatud alates 10. juulist.
- Niidetav poollooduslik kooslus peab olema niidetud ja niide kokku kogutud 1. septembriks. Kokku kogutud niide peab olema ära veetud taotluse esitamisele järgneva aasta 1. aprilliks, kui KeA ei näe ette teisiti.

- Karjatamisega tuleb alustada kaitse-eeskirjas, kaitsekorralduskavas või liigi kaitse ja ohjamise tegevuskavas sätestatud tähtpäeval. Kui neis dokumentides ei ole tähtpäeva sätestatud, võib karjatamisega alustada enda valitud ajal eeldusel, et KeA on andnud selleks nõusoleku.
- Rannaaladel tuleb karjatamisega alustada hiljemalt 31. mail. Kui KeA on andnud nõusoleku, et karjatamine võib toimuda alates muust tähtpäevast või kui muu tähtpäev on ette nähtud kaitse-eeskirjas, kaitsekorralduskavas või liigi kaitse ja ohjamise tegevuskavas, siis tuleb karjatamisega alustada nimetatud tähtpäeval.
- Rannaniidul ja loopealsel on lubatud ainult karjatamine. Niitmine on lubatud vaid KeA nõusolekul.
- Karjatamise tulemusena peab kogu taotletaval alal olema 1. oktoobriks visuaalselt tuvastatav, et loomad on seal toitunud - rohustu on vähemalt 50% ulatuses madalaks söödud ja ülejäänud ala peab olema samuti valdavalt söödud rohustuga.
- KeA korraldatud poollooduslikku koosluse hooldamise koolitus peab olema läbitud hiljemalt 1. oktoobriks. Nõude täitmisel arvestatakse alates 2015. aastast toimunud koolitusi.
- Puisniidu ja muu niidu kooslustele, kuhu on moodustatud taotleja avalduse alusel põllumassiiv, võib taotleda lisaks PLKle ka ühtset pindalatoetust.

MAHEPÕLLUMAJANDUSELE ÜLEMINEKU TOETUS JA MAHEPÕLLUMAJANDUSEGA JÄTKAMISE TOETUS (MAH)

- Toetust võib taotleda FIE või juriidiline isik.
- 2021. aastal saab toetust taotleda kehtiva 5-aastase kohustuse jätkamiseks. Taotlejad, kellel puudub kehtiv 5-aastane kohustus, saavad võtta 1-aastase kohustuse.
- **2021. aastal on MAH kohustuse suurendamine lubatud.** Kui taotleja suurendab kehtivat 5-aastast kohustust kuni 15% esimese kohustuseaasta kohustusealuse maa pindalast selle maa arvelt, mille kohta ei ole seni kohustust võetud, siis kohustuseperioodi pikkus ei muutu. Kui taotleja suurendab kohustust üle 15%, algab uus kohustus, mille kestus on 1 kalendriaasta.
- Toetust antakse mahepõllumajanduslikule tootmisele üleminekuks ning mahepõllumajandusliku tootmisega jätkamiseks. Üleminekutoetust makstakse kuni kahel esimesel kohustuseaastal.
- **Köögivilja ja maasika kasvatamise eest** antakse toetust kokku maksimaalselt **kuni 10 hektari** eest taotleja kohta ning **ravim- ja maitsetaimede kasvatamise eest** kokku maksimaalselt kuni **4 hektari** eest taotleja kohta.

- Kui ettevõttes on mahepõllumajanduslikult peetavaid loomi või kodulinde, võib taotleda täiendavat toetust toetusõigusliku rohumaa ning teravilja-, kaunvilja-, õli- ja kiukultuuri ning muude tehniliste kultuuride kohta. Ühikumäära suurendatakse kohustuseaastal taotleja nimel põllumajandusloomade registris olevate mahetunnustatud veiste, lammaste, kitsede keskmise arvu alusel. Sigade, küülikute ja kodulindude pidamise eest suurendatakse ühikumäära Põllumajandus- ja Toiduameti poolt taotluse esitamise aastale eelnenud kalendriaastal kindlakstehtud loomade keskmise arvu alusel.
- Sertifitseeritud maheseemnega teravilja ja/või kartuli kasvatamisel võib taotleda kõrgema ühikumääraga toetust.
- Viljavahelduse nõudeid peab järgima kogu ettevõtte põllumaal. Samal põllul ei või kasvatada teravilja kauem kui 3 järjestikusel aastal ja sama liiki põllukultuuri või köögivilja kauem kui 2 järjestikusel aastal. Ristõieliste sugukonda kuuluvaid põllumajanduskultuure ei või samal põllul uuesti kasvatada enne 3 aasta möödumist. Nõude hindamisel arvestatakse eelnevatel aastatel põllul kasvatatud kultuuridega, sõltumata kohustuseperioodi algusest ja eelnevatest maakasutajatest.
- Igal kohustuseaastal peab kasvatama vähemalt 20% kogu ettevõtte põllumaal liblikõieliste sugukonda kuuluvaid põllumajanduskultuure. Põllumaaks loetakse ka rohumaa põld, millel on vähem kui 6 järjestikust aastat kasvanud heintaimede segu.
- Igal kohustuseaastal peab hoidma vähemalt 20% kogu ettevõtte põllumaast 1. novembrist kuni järgneva aasta 31. märtsini põllumajanduskultuurist koosneva talvise taimkatte all. 1-aastase kohustuse puhul tuleb maad talvise taimkatte all hoida taotluse esitamise aasta 1. novembrist kuni 31. detsembrini.
- Taotleja peab korraldama põllumaalt mullaproovide võtmise ja analüüsimise. 1-aastase kohustuse võtnud taotleja peab korraldama mulla orgaanilise süsiniku sisalduse analüüsimise taotluse esitamise aasta 1. detsembriks võetud mullaproovidest. Kui MAH põllumaalt on mullaproov varem võetud ja selle kohta on väljastatud laboriprotokoll mulla orgaanilise süsiniku sisalduse kohta, siis peab taotleja järgmise mullaproovi võtmise ja laboratooriumisse saatmise korraldama eelmise mullaproovi võtmise aastale järgneva viienda aasta 1. detsembriks.
- Taotleja peab osalema mahepõllumajandusliku tootmise alg- ja täienduskoolitusel, välja arvatud 1-aastase kohustuse võtnud taotleja, kes ei pea osalema MAH täienduskoolitusel.
- Kui kohustus võetakse üle pärast neljandat kohustuseaastat ja ülevõtjal puudub varasemast kehtiv kohustus, ei nõuta algkoolitusel, täienduskoolitusel ega õppepäeval osalemist.

NATURA 2000 ALAL ASUVA PÕLLUMAJANDUSMAA KOHTA ANTAV TOETUS (NAT)

Toetust võib taotleda vabariigi valitsuse kinnitatud „Natura 2000 võrgustiku alade — linnualade ja loodusalade nimekirja“ kantud Natura 2000 alal asuva vähemalt 0,30 hektari suuruse põllu või põlluosa kohta. NAT toetuse kohustus on 1-aastane. Toetuse saamiseks tuleb taotlejal täita kalendriaasta jooksul kaitseala, hoiuala või püsielupaiga kaitsekorrast tulenevaid nõudeid.

LOOMADE HEAOLU TOETUS (LHT)

- LHT toetus on 1-aastase kohustusega toetus loomade heaolu soodustavate tegevuste elluviimise eest.
- Taotleja peab kohustuseaastal pidama toetusõiguslikke veiseid, vasikaid, hobuseid, sigu, lambaid ja kitsi kokku vähemalt 2 loomühiku ulatuses või vähemalt 50 toetusõiguslikku munakana.
- Toetust võib taotleda kohustuseaasta 2. mai seisuga põllumajandusloomade registris taotleja nimele registreeritud nõuetekohase hobuse, veise, vasika, lamba või kitse kohta, 31. märtsi seisuga registreeritud sea, sh emise, kohta või taotleja majapidamises taotluse esitamise aastale eelnenud aasta 1. maist kuni kohustuseaasta 30. aprillini peetud munakanade keskmise arvu kohta.
- Taotlusaluseid veiseid, vasikaid ja hobuseid tuleb karjas hoida kuni 31. augustini. Lammaste ja kitsede loomagruppi tuleb karjas hoida kuni 31. augustini.
- Toetust ei saa taotleda looma kohta, kes on kantud mahepõllumajanduse registrisse mahepõllumajanduslikult peetava loomana.
- Veiste ja vasikate kohta toetuse taotlemisel tuleb loomi karjatada 1. juunist kuni 31. augustini vähemalt taotlusel märgitud arvul. Rohumaid ei tohi üle karjatada.
- Piimatõugu vasikate põhitegevuse nõuete täitmise eest toetuse taotlemisel tuleb nudistamisel kasutada üldanesteesiat koos analgeesiaga või sedatsiooni koos lokaalanesteesia ja analgeesiaga. Piimatõugu vasikate rühmana pidamisel peab olema ühissulus vähemalt 2 m^2 vaba põrandapinda iga vasika kohta ja kogu põrandapind peab olema pehme allapanuga kaetud.
- Hobuste kohta toetuse taotlemisel tuleb loomi karjatada 1. juunist kuni 31. augustini vähemalt taotlusel märgitud arvul. Täkkudele tuleb tagada karjatamisperioodil pääs karjamaale või väliaedikusse. 1 ha rohumaa kohta peab olema kuni 1,4 loomühikut karjatatavaid loomi. Rohumaid ei tohi üle karjatada.
- Lammaste või kitsede kohta toetuse taotlemisel tuleb vahetada karjamaid ning lisaks muule söödale peab kasvatama loomadele sööda täienduseks ja tervise tugevdamiseks vähemalt viit nõuetekohast põllumajanduskultuuri. Rohumaid ei tohi üle karjatada.

- Sigade kohta toetuse taotlemisel tuleb märkida loomakasvatushoone kaupa, kas taotleja taotleb hoones peetavate sigade kohta toetust allapanul peetavate sigade põhitegevuse nõuete täitmise eest (eraldi tuleb märkida ka hoones olevate emiste arv) või suuremal pinnal peetavate sigade põhitegevuse nõuete täitmise eest. NB! Samas hoones peetavate sigade kohta ei saa taotleda mõlemat toetust.
- Allapanul peetavate sigade põhitegevuse nõuete täitmisel tuleb tagada sigadele allapanuks põhk või hein, sigade pidamise ruumi põrand peab olema allapanuga kaetud ja lamamisala peab olema kuiv, puhas ning looma jaoks mugav. Alla seitsmepäevaste sigade kastreerimisel tuleb kasutada lokaalanesteesiat ja analgeesiat või üldanesteesiat koos analgeesiaga.
- Suuremal pinnal peetavate sigade põhitegevuse nõuete täitmisel peab sigade pidamise ruumi olema paigaldatud vähemalt üks kaamera, mis edastab pildi peetavatest sigadest taotleja või tema määratud isiku mobiiltelefonile või arvutisse. Üle 85-kilogrammise kehakaaluga sea kohta tuleb rühmasulus (v.a tiined emised ja seemendatud nooremised) tagada kümme protsenti suurem pidamispind ja kuni 85-kilogrammise kehakaaluga sea kohta tuleb rühmasulus tagada 15 protsenti suurem pidamispind võrreldes põllumajandusministri 3. detsembri 2002. a määruses nr 80 „Nõuded sigade pidamisele ja selleks ettenähtud ruumi või ehitise kohta, sigade suhtes rakendada lubatud veterinaarsete menetluste loetelu ja neid läbiviivad isikud ning nõuded nende menetluste teostamisele ja neid menetlusi teostava isiku ettevalmistusele“ sätestatuga. Alla seitsmepäevaste sigade kastreerimisel tuleb kasutada lokaalanesteesiat ja analgeesiat või üldanesteesiat koos analgeesiaga.
- Munakanade kohta toetuse taotlemisel peab taotleja pidama oma majapidamises 1 m^2 munakanade pidamise ruumi põrandapinna kohta kuni kaheksat kana.
- Lisaks on võimalik toetust taotleda koolituse lisategevuse täitmise eest. Arvesse lähevad kuni 15. juunini läbitud loomade heaolu või loomade tervishoiu koolitused ja infopäevad.

Taotluse ja taotleja kontrollimine

PRIA kontrollib administratiivselt (registrite põhjal, esitatud taotluste abil) kõiki esitatud taotlusi ning kohapeal kontrollvalimitesse hõlmatud taotlejaid. Võimalusel tehakse pindalade mõõtmised arvutiekraanil, kasutades mõõtmisteks samal aastal tehtud pilte. Niitmist seiratakse kevadest sügiseni väiksema lahutusvõimega satelliidipiltide aegridade abil. Sõltuvalt toetuse liigist on kontrolli kaasatud Keskkonnaamet ning Põllumajandus- ja Toiduamet.
Kontrolli toimumisest teatatakse üldjuhul ette. Kohapeal mõõdetakse vajadusel põldude pindala GPS-seadmega, kontrollitakse taotlusel esitatud andmete vastavust tegelikkusele ning toetuse saamise nõuete täitmist.

Nõuetele vastavuse süsteemi nõuete täitmist kontrollitakse valimi alusel kohapeal ja administratiivselt registrite alusel. Lisaks PRIAle, kontrollivad nõuetele vastavuse süsteemi nõudeid ka Keskkonnaamet ning Põllumajandus- ja Toiduamet.

Kohapealse kontrolli leiud fikseerib inspektor kontrollaruandes. Sellest saadetakse teile koopia juhul, kui kohapealses kontrollis on mõõdetud pindala ja/või on leitud nõuete rikkumisi. Kui Te ei ole nõus mõõtmiste tulemustega või nõuete rikkumise tuvastamisega, siis on võimalik kohe kontrollaruandes või pärast kohapealset kontrolli anda täiendavaid selgitusi.

Toetuste vähendamine

Sarnaselt 2020. aastale võib ka 2021. aastal Euroopa Liidu otsetoetuste eelarve puudujäägi tõttu rakenduda finantsdistsipliini kohaldamisest tulenev otsetoetuste vähendamine.
Kui kõigi nõuetele vastavate MAK toetuse taotluste rahastamise summa ületab tegevuse liigile eelarveaastaks määratud eelarve, vähendatakse toetuse ühikumäära ulatuses, mis on vajalik kõigi nõuetele vastavate taotluste rahuldamiseks maksimaalsel võimalikul määral.

Otsetoetuste piiramine

Kui taotleja ÜPT summa ületab 150 000 eurot, vähendatakse ületavat osa 5% võrra. Taotlejal on võimalik esitada PRIAle 16. augustiks andmed oma ettevõtte töötajate tööjõukulude kohta (põllumajandusliku tegevusega seotud tööjõukulude vorm). Tööjõukulud arvestatakse ÜPT kogusummast maha ning alles seejärel tehakse vähendus juhul, kui summa on endiselt suurem kui 150 000 eurot.

Toetuse määramine ja taotluse rahuldamata jätmine

Otsetoetuste ühikumäärad otsustab PRIA 1. detsembriks. MAKi toetuste ühikumäärad on kehtestatud meetmete määrustes, kuid need võivad väheneda, kui toetust taotletakse suuremale ühikute arvule kui eelarve või Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse nr 1305/2013 II lisas kehtestatud maksimaalsed toetusmäärad hektari kohta maksta võimaldavad.
Ühikumäärade kohta leiate infot kodulehelt infokeskuse Info- ja abimaterjalide all olevalt Ühikumäärade lehelt.

PRIA peadirektor otsustab toetuse määramise või taotluse rahuldamata jätmise:

- otsetoetuste kohta hiljemalt 10. detsembriks 2021. a;
- MAK kõigi meetmete (KSM, MULD, VESI, KSA, KSK, SORT, MAH, PLK, OTL, NAT ja LHT) kohta hiljemalt 10. veebruariks 2022. a.

Kõik toetused makstakse välja hiljemalt 30. juuniks 2022. a.

Edukat taotlemist!

KUST SAAB ABI?

Kogu info taotlemiseks on PRIA koduleheküljel www.pria.ee (vt alalehti „Põllud ja metsandus“, „Loomad ja kalandus“, „Nõuetele vastavus“).

PRIA teenistujad ei tohi teid aidata taotluse sisulisel koostamisel või kaartide joonistamisel, kuid võivad teid juhendada e-PRIA kasutamisel, selgitada taotluse väljade sisu ning jagada infomaterjale. Abi saamiseks saate pöörduda nõuandekeskuse konsulentide poole, kelle andmed leiate koduleheküljelt https://www.pikk.ee/kontakt/.

PRIA keskus

Tähe 4, Tartu 51010, koduleht www.pria.ee

- Pindalatoetuste, sh põllumassiivide info: **737 7679**, info@pria.ee
- Registrite infotelefon (kliendiandmed): **731 2311**
- Taotluse esitamise ja kliendiarvuti kasutamise eelregistreerimine: maakondlike teenindusbüroode infotelefonil või PRIA kodulehel http://web.pria.ee/broneering/
- e-PRIA https://www.pria.ee/info ja abi: **737 7679**, info@pria.ee

PRIA maakondlike teenindusbüroode aadressid ja infotelefonid

Harjumaa	Teaduse 6a, Saku 75501	639 1640
Hiiumaa	Mäe 2, Käina 92101	463 6667
Ida-Virumaa	Pargi 15, Jõhvi 41589	336 6767
Jõgevamaa	Ravila 10, Jõgeva 48306	776 2811
Järvamaa	Pärnu tn 58, Paide 72712	385 9901
Läänemaa	Jaani 10, Haapsalu 90502	472 2040
Lääne-Viru	Kreutzwaldi 5/2, Rakvere 44313	326 4640
Põlvamaa	Puuri tee 1, Põlva 63308	799 9380
Pärnumaa	Haapsalu mnt 86, Pärnu 80010	449 9081
Raplamaa	Kuusiku tee 6, Rapla 79511	489 0241
Saaremaa	Tolli 6, Kuressaare 93813	453 0491
Tartumaa	Tähe 4, Tartu 51010	737 7680
Valgamaa	Aia 17, Valga 68203	766 0001
Viljandimaa	Vabaduse plats 4, Viljandi 71020	434 2252
Võrumaa	Katariina allee 7, Võru 65608	782 1833